

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 11 maja 2019 r.

Poz. 879

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 23 kwietnia 2019 r.

w sprawie egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych

Na podstawie art. 40 ust. 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2018 r. poz. 2210 i 2243) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwanej dalej „Komisją”;
- 2) wysokość wynagrodzenia osób wchodzących w skład Komisji;
- 3) sposób przeprowadzania egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, zwanego dalej „egzaminem”, oraz terminy przyjmowania zgłoszeń;
- 4) zakres obowiązujących tematów egzaminu;
- 5) sposób i tryb uznawania studiów wyższych, o których mowa w art. 34 ust. 10 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, zwanej dalej „ustawą”, za równorzędne;
- 6) sposób i tryb zwalniania z egzaminu;
- 7) wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania.

§ 2. Ustala się regulamin działania Komisji, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Za udział w egzaminie osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 1) 1400 zł – dla przewodniczącego Komisji, zwanego dalej „przewodniczącym”;
- 2) 1200 zł – dla zastępcy przewodniczącego i sekretarza Komisji;
- 3) 1000 zł – dla każdej z pozostałych osób wchodzących w skład Komisji.

2. W przypadku unieważnienia egzaminu z przyczyn, o których mowa w § 19 ust. 2 lub § 20 ust. 1, osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje połowa wynagrodzenia określonego w ust. 1.

3. Za udział w posiedzeniu Komisji osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 200 zł.

4. Za przygotowanie testów egzaminacyjnych osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 350 zł.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 92).

5. Za opracowanie pytań testowych osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 75 zł za pytanie.

§ 4. Komisja wyznacza terminy egzaminów nie rzadziej niż dwa razy w roku.

§ 5. 1. Przewodniczący ogłasza na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego komunikat w sprawie egzaminu nie później niż dwa miesiące przed wyznaczonym terminem egzaminu.

2. Komunikat, o którym mowa w ust. 1, zawiera informację o:

- 1) terminie egzaminu;
- 2) terminie przyjmowania zgłoszenia przystąpienia do egzaminu;
- 3) rodzaju egzaminu: egzamin dla brokerów ubezpieczeniowych albo egzamin dla brokerów reasekuracyjnych;
- 4) numerze rachunku bankowego, na który należy uiścić opłatę egzaminacyjną;
- 5) godzinie i miejscu przeprowadzenia egzaminu albo informację, że godzina i miejsce przeprowadzenia egzaminu zostaną podane na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego co najmniej na 7 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, rozpoczyna się w dniu ogłoszenia komunikatu, o którym mowa w ust. 1, i kończy się nie później niż 30 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

§ 6. 1. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest dokonanie zgłoszenia za pomocą strony internetowej Komisji Nadzoru Finansowego oraz uiszczenie opłaty egzaminacyjnej.

2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL albo, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego albo numer innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) płeć;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) imię ojca;
- 6) miejsce zamieszkania;
- 7) adres korespondencyjny;
- 8) adres poczty elektronicznej;
- 9) numer telefonu do kontaktu;
- 10) rodzaj egzaminu;
- 11) termin egzaminu.

3. Osoba, która dokonała zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje wiadomość elektroniczną z potwierdzeniem dokonania zgłoszenia wraz z kodem płatności przypisanym do zgłoszenia.

4. Uiszczając opłatę egzaminacyjną na rachunek bankowy, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 4, w tytule wpłaty wskazuje się kod płatności.

5. Wysokość opłaty egzaminacyjnej wynosi 600 zł.

§ 7. Opłata egzaminacyjna podlega zwrotowi w przypadku:

- 1) rezygnacji z przystąpienia do egzaminu, pod warunkiem pisemnego zawiadomienia Komisji o rezygnacji, nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu;
- 2) uznania przez przewodniczącego, na wniosek osoby zainteresowanej złożony w terminie 30 dni od dnia egzaminu, że nieprzystąpienie do egzaminu było spowodowane ważną przyczyną losową.

§ 8. Egzamin odbywa się w obecności co najmniej trzech członków Komisji, w tym przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego, a w razie ich nieobecności – członka Komisji wyznaczonego przez przewodniczącego.

§ 9. 1. Egzamin nie odbywa się, jeżeli w skład Komisji wchodzi mniej niż trzy osoby.

2. Jeżeli egzamin nie odbył się z przyczyny, o której mowa w ust. 1, opłata egzaminacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty egzaminacyjnej za przystąpienie do kolejnego egzaminu, chyba że osoba przystępująca do egzaminu wystąpi do Komisji z pisemnym wnioskiem o zwrot opłaty egzaminacyjnej w terminie 14 dni od dnia, w którym egzamin miał się odbyć.

§ 10. Komisja Nadzoru Finansowego nie zwraca kosztów przystąpienia do egzaminu poniesionych przez uczestnika egzaminu.

§ 11. 1. Kontrolę nad organizacją i przebiegiem egzaminu sprawują członkowie Komisji.

2. W celu sprawnego przeprowadzenia egzaminu Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, na wniosek Komisji, może zlecić dodatkowym osobom obsługę techniczną egzaminu.

§ 12. Egzamin przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających zdającym samodzielną pracę.

§ 13. 1. Wstęp na salę egzaminacyjną jest przyznawany osobie przystępującej do egzaminu, której tożsamość została uprzednio potwierdzona na podstawie okazanego dowodu tożsamości, w tym na podstawie dokumentu elektronicznego okazanego przy użyciu publicznej aplikacji mobilnej, zawierającego dane, o których mowa w art. 19e ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 700, 730 i 848).

2. Osoba przystępująca do egzaminu potwierdza na liście obecności własnoręcznym podpisem udział w egzaminie.

§ 14. Egzamin jest przeprowadzany w formie testu jednokrotnego wyboru, który składa się ze 100 pytań.

§ 15. Egzamin rozpoczyna się z chwilą otwarcia kopert zawierających testy egzaminacyjne.

§ 16. Egzamin trwa 120 minut.

§ 17. 1. W trakcie egzaminu uczestnik egzaminu może opuścić salę po uzyskaniu zgody członka Komisji.

2. Na czas opuszczenia sali egzaminacyjnej uczestnik egzaminu przekazuje pracę egzaminacyjną Komisji, która zaznacza na niej czas nieobecności.

§ 18. 1. Komisja może wykluczyć z egzaminu jego uczestnika, który podczas egzaminu korzystał z cudzej pomocy, posługiwał się materiałami lub urządzeniami niedozwolonymi przez Komisję, pomagał innym zdającym lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu.

2. Uczestnik egzaminu wykluczony z egzaminu może ponownie przystąpić do egzaminu po uiszczeniu opłaty egzaminacyjnej, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników egzaminu, z którego został wykluczony.

§ 19. 1. W uzasadnionych przypadkach Komisja ma prawo unieważnić albo odwołać egzamin.

2. W przypadku naruszenia zasad ochrony tajemnicy dotyczącej przeprowadzania egzaminu Komisja może unieważnić egzamin w stosunku do wszystkich uczestników egzaminu.

3. W przypadku odwołania albo unieważnienia egzaminu z przyczyn, o których mowa w ust. 1, opłata egzaminacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty egzaminacyjnej za przystąpienie do kolejnego egzaminu. Przepis § 10 stosuje się odpowiednio.

§ 20. 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości co do przebiegu egzaminu Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego może, na wniosek osób, o których mowa w art. 40 ust. 5 ustawy, unieważnić egzamin.

2. W przypadku unieważnienia egzaminu z przyczyn, o których mowa w ust. 1, opłata egzaminacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty egzaminacyjnej za przystąpienie do kolejnego egzaminu. Przepis § 10 stosuje się odpowiednio.

§ 21. 1. Komisja sporządza protokół z przebiegu egzaminu, w którym podaje imiona i nazwiska członków Komisji uczestniczących w egzaminie oraz uczestniczących w egzaminie osób, o których mowa w art. 40 ust. 5 ustawy, czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu oraz istotne okoliczności, które wystąpiły w trakcie egzaminu. Do protokołu dołącza się wzory testów egzaminacyjnych, listę uczestników egzaminu zawierającą dane zawarte w § 6 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz wyniki egzaminu.

2. Dokumenty z egzaminu przechowuje się w archiwum Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Testy egzaminacyjne przechowuje się przez okres 5 lat.

3. Dokumenty z egzaminu, testy egzaminacyjne oraz dokumenty związane z wykonywaniem zadań powierzonych Komisji nie mogą być udostępniane osobom trzecim bez uprzedniej zgody Komisji.

§ 22. 1. Każde pytanie testu jest oceniane według następujących zasad:

- 1) odpowiedź prawidłowa – 1 punkt;
 - 2) odpowiedź nieprawidłowa albo brak odpowiedzi – 0 punktów.
2. Za nieprawidłową odpowiedź uważa się również udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi na pytanie.

§ 23. 1. Warunkiem zdania egzaminu jest otrzymanie co najmniej 75 punktów.

2. Test egzaminacyjny składa się z formularza zawierającego pytania testowe oraz karty odpowiedzi.
3. Podstawę oceny stanowią odpowiedzi udzielone przez uczestnika egzaminu na karcie odpowiedzi.

§ 24. Miejsce, sposób, termin i tryb ogłoszenia wyników egzaminu oraz wydawania zaświadczeń o zdaniu egzaminu ustala Komisja i podaje do wiadomości uczestnikom egzaminu przed jego rozpoczęciem.

§ 25. Osobom, które zdały egzamin, wydaje się w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu zaświadczenie o zdaniu egzaminu.

§ 26. 1. W terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu, na pisemny wniosek uczestnika egzaminu, Komisja udostępnia mu jego pracę egzaminacyjną do wglądu.

2. Udostępnienie pracy do wglądu odbywa się w obecności członka Komisji lub innej osoby upoważnionej przez Komisję.

§ 27. 1. Uczestnikowi egzaminu przysługuje prawo pisemnego odwołania się do Komisji od wyników egzaminu w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu.

2. Komisja rozpatruje odwołanie w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.

3. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego powiadamia osobę odwołującą się o sposobie rozstrzygnięcia odwołania przez Komisję przesyłką poleconą w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188) albo na wskazany adres elektroniczny, o ile wystąpiła o to osoba odwołująca się.

§ 28. Obsługę Komisji, w szczególności w zakresie związanym z przeprowadzaniem egzaminów, zapewnia Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 29. Ustala się zakres obowiązujących tematów egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 30. 1. Do wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 10 ustawy, dołącza się dokumenty dotyczące programu kształcenia.

2. Komisja może zwrócić się do wnioskodawcy o uzupełnienie dokumentacji, o której mowa w ust. 1, oraz o przekazanie dodatkowych informacji.

3. Komisja podejmuje uchwałę w sprawie uznania studiów wyższych ukończonych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów wyższych uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, które zakresem kształcenia obejmują zakres tematów egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych lub zakres tematów egzaminu dla brokerów reasekuracyjnych. Przed podjęciem uchwały Komisja może zasięgnąć opinii ogólnopolskich organizacji brokerów ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych.

4. Uchwałę, o której mowa w ust. 3, Komisja podejmuje nie później niż trzy miesiące od dnia złożenia kompletnego wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 10 ustawy.

5. Uchwałę, o której mowa w ust. 3, doręcza się wnioskodawcy przesyłką poleconą w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

§ 31. 1. Do wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 11 ustawy, osoba zainteresowana dołącza dokumenty potwierdzające ukończenie studiów wyższych, co do których została podjęta uchwała, o której mowa w § 30 ust. 3, oraz dokumenty potwierdzające, że zdała egzaminy na tych studiach przeprowadzone w formie pisemnej.

2. Komisja podejmuje uchwałę w sprawie zwolnienia osoby zainteresowanej z egzaminu w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

3. Osobie zainteresowanej przysługuje prawo pisemnego odwołania się do Komisji od uchwały, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

4. Komisja podejmuje uchwałę w sprawie odwołania, o którym mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.

5. Uchwały, o których mowa w ust. 2 i 4, doręcza się osobie zainteresowanej przesyłką poleconą w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

§ 32. 1. Do przeprowadzania egzaminu, co do którego przewodniczący ogłosił komunikat w sprawie przeprowadzenia egzaminu przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do wniosków, o których mowa w art. 34 ust. 10 ustawy, złożonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Finansów: *T. Czerwińska*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 października 2014 r. w sprawie egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych (Dz. U. poz. 1500), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 105 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2018 r. poz. 2210 i 2243).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów
z dnia 23 kwietnia 2019 r. (poz. 879)

Załącznik nr 1

**REGULAMIN DZIAŁANIA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ DLA BROKERÓW UBEZPIECZENIOWYCH
I REASEKURACYJNYCH**

§ 1. Regulamin określa organizację i tryb działania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwanej dalej „Komisją”.

§ 2. 1. Komisja podejmuje decyzje w formie uchwał.

2. Komisja podejmuje uchwały, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej trzech członków Komisji, w tym przewodniczący Komisji, zwany dalej „przewodniczącym”, lub zastępca przewodniczącego, a w razie ich nieobecności – członek Komisji wyznaczony przez przewodniczącego.

3. Komisja podejmuje uchwały zwykłą większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. W przypadku równej liczby głosów za i przeciw decyduje głos osoby, która przewodniczy obradom Komisji.

4. Uchwały podpisują wszyscy członkowie Komisji obecni na posiedzeniu.

5. Uchwały Komisji mogą być podejmowane w trybie obiegowym, jeżeli wszyscy członkowie Komisji wyrazili zgodę na podjęcie uchwały w tej formie. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

6. Członek Komisji ma prawo zgłosić zdanie odrębne, które podlega zaprotokołowaniu.

§ 3. 1. Posiedzenia Komisji zwołuje przewodniczący, a w razie jego nieobecności – zastępca przewodniczącego.

2. Komisja może wyznaczyć ze swego składu osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań.

§ 4. 1. Komisja wyznacza spośród członków Komisji osoby odpowiedzialne za przygotowanie testów egzaminacyjnych.

2. Komisja Nadzoru Finansowego, na wniosek Komisji, może zlecić opracowanie pytań testowych osobom posiadającym wiedzę w zakresie objętym egzaminem.

3. Członkowie Komisji sprawdzają prawidłowość pytań testowych i wariantów odpowiedzi poszczególnych pytań testowych w celu opracowania wzorca prawidłowych odpowiedzi.

ZAKRES OBOWIĄZUJĄCYCH TEMATÓW EGZAMINU DLA BROKERÓW UBEZPIECZENIOWYCH
I REASEKURACYJNYCH

I. Tematy egzaminu wspólne dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych:

- 1) podstawowe wiadomości z historii ubezpieczeń gospodarczych:
 - a) w Polsce,
 - b) na świecie;
- 2) cechy rozwoju współczesnych ubezpieczeń gospodarczych:
 - a) koncentracja ubezpieczeń,
 - b) interwencjonizm państwa w dziedzinie ubezpieczeń,
 - c) rozwój reasekuracji,
 - d) rozwój działalności lokacyjnej,
 - e) wykonywanie działalności ubezpieczeniowej z wykorzystaniem nowych technologii, w szczególności informacyjnych,
 - f) wykorzystanie instrumentów pochodnych i alternatywnych w finansowaniu ekonomicznych skutków ryzyka;
- 3) gospodarcze i społeczne znaczenie ubezpieczeń:
 - a) ubezpieczenie jako urządzenie gospodarcze,
 - b) społeczne znaczenie ubezpieczeń;
- 4) funkcje i zasady ubezpieczeń:
 - a) funkcja ochrony ubezpieczeniowej, finansowej i prewencyjnej,
 - b) zasada pewności, pełności, powszechności i szybkości ochrony ubezpieczeniowej;
- 5) wybrane zagadnienia z prawa cywilnego i gospodarczego:
 - a) zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych,
 - b) pojęcie umowy i czynności prawnej,
 - c) zasada swobody umów,
 - d) klauzule abuzywne,
 - e) czynniki kształtujące treść stosunku prawnego,
 - f) forma zawarcia umowy,
 - g) pojęcie zobowiązania,
 - h) pojęcie szkody,
 - i) wady oświadczenia woli,
 - j) przedstawicielstwo i pośrednictwo,
 - k) reprezentacja przedsiębiorców w obrocie gospodarczym,
 - l) umowa agencyjna,
 - m) umowa zlecenia,
 - n) odpowiedzialność cywilna i jej zasady;
- 6) źródła i zasady prawa ubezpieczeniowego:
 - a) źródła i zasady polskiego prawa ubezpieczeń oraz źródła i zasady prawa ubezpieczeń Unii Europejskiej,
 - b) zasady prowadzenia działalności ubezpieczeniowej;
- 7) podstawy prawne działalności brokerskiej;
- 8) podstawy prawne działalności agencyjnej w zakresie ubezpieczeń;

- 9) umowa ubezpieczenia i stosunek ubezpieczenia:
 - a) regulacja prawna umowy ubezpieczenia,
 - b) pojęcie zdarzenia losowego i wypadku ubezpieczeniowego,
 - c) zawarcie umowy ubezpieczenia,
 - d) powstanie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń,
 - e) pojęcie i znaczenie ogólnych warunków ubezpieczeń,
 - f) kwalifikacja prawna umowy ubezpieczenia,
 - g) wygaśnięcie stosunku ubezpieczenia;
- 10) polski i jednolity europejski rynek ubezpieczeniowy i reasekuracyjny:
 - a) podstawy prawne działania rynku ubezpieczeniowego i reasekuracyjnego,
 - b) podmioty prowadzące działalność ubezpieczeniową i reasekuracyjną,
 - c) dystrybucja ubezpieczeń,
 - d) dystrybucja reasekuracji,
 - e) aktuariusze – rola i zadania,
 - f) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny,
 - g) Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
 - h) Rzecznik Finansowy,
 - i) nadzór ubezpieczeniowy,
 - j) reprezentant do spraw roszczeń;
- 11) rola i znaczenie reasekuracji i koasekuracji w podziale ryzyka:
 - a) koasekuracja i jej rodzaje,
 - b) reasekuracja i jej rodzaje,
 - c) funkcja techniczna i finansowa reasekuracji;
- 12) kryteria wyboru i oceny zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji:
 - a) ocena sytuacji finansowej – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów rachunkowości, kapitałowy wymóg wypłacalności, minimalny wymóg kapitałowy, dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności, dopuszczone podstawowe środki własne na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego, bilans, ogólny rachunek zysków i strat, techniczny rachunek ubezpieczeń, bilans dla celów wypłacalności, sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej oraz stosowane wskaźniki finansowe,
 - b) konkurencyjność – zakres oferty, jakość usługi oraz dostosowanie oferty do potrzeb klientów;
- 13) etyka zawodowa brokera:
 - a) sfery powinności brokera wobec klienta, zakładu ubezpieczeń i konkurencji,
 - b) zapobieganie konfliktom interesu,
 - c) przestrzeganie reguł prawnych, ekonomicznych, społecznych, zawodowych i moralnych,
 - d) sankcje za naruszenie reguł postępowania;
- 14) opodatkowanie działalności brokerskiej podatkiem od towarów i usług;
- 15) czytanie i analiza bilansu oraz ogólnego rachunku zysków i strat.

II. Tematy egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych:

- 1) podstawowe pojęcia związane z obsługą ubezpieczeń gospodarczych – definicje stosowane w ogólnych warunkach ubezpieczeń;
- 2) procedury zarządzania ryzykiem:
 - a) identyfikacja ryzyka, ocena ryzyka oraz sposoby eliminacji lub przeniesienia ryzyka,
 - b) opracowanie programu ochrony ubezpieczeniowej i jego realizacja;

- 3) umowa brokerska i odpowiedzialność brokera:
 - a) charakter umowy brokerskiej,
 - b) czynniki kształtujące treść umowy brokerskiej,
 - c) obowiązki wynikające z umowy brokerskiej,
 - d) odpowiedzialność brokera – cywilna, administracyjna, karna i inna;
- 4) inne umowy związane z działalnością brokerską – umowa o współpracy z zakładem ubezpieczeń, umowa o wysokości prowizji i inne;
- 5) ubezpieczenia nietypowe;
- 6) znajomość podstawowych produktów ubezpieczeniowych funkcjonujących na polskim rynku;
- 7) podstawowe dokumenty związane z działalnością brokerską – oferta brokerska, slip brokerski, nota prowizoryczna, dokument ubezpieczenia oraz rozliczenie się ze składek i z prowizji.

III. Tematy egzaminu dla brokerów reasekuracyjnych:

- 1) reasekuracja i retrocesja – cele i zadania;
- 2) zakres i podstawy prawne działalności reasekuracyjnej w Polsce i Unii Europejskiej;
- 3) charakter prawny umowy reasekuracji;
- 4) procedury stosowane przy zawieraniu i rozliczaniu umów reasekuracyjnych – rozpoznanie rynku, oferta, negocjacje, plasowanie oraz rozliczanie umów reasekuracyjnych;
- 5) zasady reasekuracji krajowych ryzyk ubezpieczeniowych za granicą.